

Turistická oblast
Poodří – Moravské Kravařsko

**Metodika a realizace hodnocení
návštěvnosti z pohledu příjmů z
cestovního ruchu v TO a jejich dopadu na
veřejné rozpočty**

Zadavatel:

DM TO Poodří – Moravské Kravařsko, o.p.s.
Komenského 12, 742 45 Fulnek

Zhotovitel:

Ing. Michal Blaško, PhD.
odborný konzultant v cestovním ruchu
Husova 714/23, 790 01 Jeseník

Červen 2019

Obsah:

1. Úvod	3
2. Metodika	4
3. Analýza návštěvnosti TO Poodří-Moravské Kravařsko	5
4. Výpočet útrat ubytovaných hostů v TO Poodří – Moravské Kravařsko.....	6
5. Kvalifikovaný odhad zaměstnanosti vyplývající z útrat ubytovaných hostů	7
6. Výpočet příjmů veřejných rozpočtů z útrat ubytovaných hostů	7
6. Závěry	8
7. Seznam tabulek	8

1. Úvod

„Když něco nemůžete změřit, nemůžete to ani řídit“ (Peter Drucker, filosof managementu, ekonom).

Posláním destinačního managementu je sloužit turistické oblasti zajištěním koordinace dlouhodobě udržitelného rozvoje sektoru cestovního ruchu, a tím zásadně napomáhat zvýšení konkurenceschopnosti a prodejnosti destinace na cílových trzích. Aby bylo zřejmé, jak se daří naplňovat poslání destinačního managementu a kvantitativní cíle marketingové strategie se svými dopady na příjmy z cestovního ruchu, zaměstnanost a příjmy veřejných rozpočtů, je nutné průběžně tyto dopady měřit a vyhodnocovat. K tomu slouží tato metodika a následné výpočty jednotlivých ukazatelů.

Dokument je zpracován pro turistickou oblast Poodří - Moravské Kravařsko, která leží v Moravskoslezském kraji (viz mapka), přičemž základním – kvantitativním cílem aktualizované marketingové strategie pro sledované období 2015 – 2020 byl celkový růst počtu turistů a návštěvníků do roku 2020 o 10% ve srovnání s výchozím stavem roku 2015.

Mapka: Turistické oblasti Moravskoslezského kraje

Zdroj: Strategie řízení CR v Moravskoslezském kraji

Zdrojem informací o návštěvnosti jsou oficiální data Českého statistického úřadu (dále ČSÚ). Jedná se o data, která se týkají turistů, tedy těch, kteří se alespoň jednou během pobytu v destinaci ubytují v hromadném ubytovacím zařízení (hotel, penzion, kemp apod.). Zdrojem informací potřebných pro výpočet útrat ubytovaných hostů jsou data ČSÚ o návštěvnosti a marketingová šetření agentur Ipsos Tambor ČR (rezidenti) a STEM/MARK (nerezidenti), která se mimo jiné zabývají i průměrnou denní

útratou rezidenta/nerezidenta. Zdrojem informací pro kvalifikovaný odhad primární, sekundární a terciální zaměstnanosti v cestovním ruchu v destinaci jsou vypočtené útraty ubytovaných hostů, relevantní údaje MPSV a Českého systému kvality služeb. Zdrojem informací pro výpočet příjmů veřejných rozpočtů z útrat ubytovaných hostů jsou relevantní údaje studie KPMG zpracované pro MMR.

2. Metodika

Výpočet útrat ubytovaných hostů

Metoda výpočtu útrat ubytovaných hostů byla poprvé prezentována na mezinárodní konferenci COME AND STAY 2012 v Praze a v České republice byla vícekrát použita ve vybraných turistických oblastech a regionech České republiky. Metoda spočívá v přepočtu návštěvnosti na socioekonomické přínosy – útraty ubytovaných hostů a vychází ze statistických údajů ČSÚ, šetření rezidentů agenturou Ipsos Tambor ČR a šetření nerezidentů agenturou STEM/MARK. Výpočty jsou prováděny podle vztahu:

$$P = L_r \cdot U_r + L_n \cdot U_n \quad ,$$

kde P jsou útraty hostů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních za dané období, L_r je počet přenocování rezidentů za dané období, U_r je průměrná útrata rezidenta v dané turistické oblasti, L_n je počet přenocování nerezidentů za dané období, U_n je průměrná útrata nerezidenta v České republice.

Kvalifikovaný odhad primární, sekundární a terciální zaměstnanosti v cestovním ruchu

Zaměstnanost v cestovním ruchu tvoří ve venkovských oblastech obvykle významný podíl na celkové zaměstnanosti. V případě funkčního destinačního managementu může cestovní ruch ve venkovských oblastech generovat až jednu třetinu nabídky volných pracovních míst na trhu práce, a to zejména v dané sezóně. V České republice je vzhledem ke značné diversifikaci poskytovatelů služeb v cestovním ruchu toto odvětví relativně stabilní ve srovnání s jinými odvětvími a při dobrém fungování destinačního managementu jsou největší hrozbou zvraty v ekonomice. To ovšem platí i u ostatních odvětví ekonomiky.

Východisky pro kvalifikovaný odhad zaměstnanosti jsou útraty ubytovaných hostů, vlastní šetření zaměřené na podíl mzdových nákladů na ceně služeb v cestovním ruchu, průměrná roční hrubá mzda v odvětví cestovního ruchu v dané destinaci a multiplikátory stanovené Českým systémem kvality služeb. Cestovní ruch v České republice primárně zaměstnává cca 235000 pracovníků v závislosti na sezónnosti. Sekundárně jsou na 1 pracovníka navázány 3-4 další pracovní pozice, které by bez cestovního ruchu nemohly existovat. Terciálně je na 1 pracovníka primární sféry navázáno 15-20 dalších pracovních míst napříč všemi obory a průmysly. Model zaměstnanosti v destinaci je vytvořen pro určité období, přičemž je sledován nárůst/pokles hodnot v primární, sekundární a terciální sféře.

Výpočet příjmů veřejných rozpočtů z útrat ubytovaných hostů

Příjmy veřejných rozpočtů jsou kalkulovány pouze v rámci útrat ubytovaných hostů. Jednodenní návštěvníci nejsou zahrnuti, protože ČSÚ počty jednodenních návštěvníků nesleduje. Ze studie KPMG zpracované v roce 2010 pro Ministerstvo pro místní rozvoj ČR vyplývá, že ze 100 Kč útraty ubytovaného hosta je 40,79 Kč odvedeno do veřejných rozpočtů ve formě přímých daní, sociálního

pojištění a zdravotního pojištění. Z toho příjmy státního rozpočtu činí 71,4%, příjmy krajských rozpočtů 4,9%, příjmy obecních rozpočtů 12,3% a příjmy do zdravotního pojistného systému 11,4%.

3. Analýza návštěvnosti TO Poodří-Moravské Kravařsko

V následující tabulce jsou uvedena oficiální data ČSÚ týkající se návštěvnosti TO Poodří Moravské-Kravařsko, a to od roku 2012 (data po změně metodiky).

Tabulka 3.1 – Vývoj návštěvnosti v TO Poodří - Moravské Kravařsko v období 2012 - 2017

Stav k 31.12.	Počet příjezdů hostů	z toho rezidenti	z toho nerezidenti	Počet přenocování	z toho rezidenti	z toho nerezidenti	Průměrná doba pobytu	Čisté využití lůžek (%)	Počet lůžek
2012	19 123	15 874	3 249	44 944	37 764	7 180	3,4	8,1%	1 514
2013	19 371	16 576	2 795	44 152	38 515	5 637	3,3	8,8%	1372
2014	18 161	14 824	3 337	43 438	36 272	7 166	3,4	8,8%	1349
2015	20 906	16 877	4 029	49 611	40 572	9 039	3,4	9,7%	1399
2016	20 085	16 395	3 690	47 226	39 689	7 528	3,4	10,0%	1298
2017	19 786	15 896	3 890	43 550	35 650	7 900	3,2	10,3%	1157
2018	24 436	20 285	4 151	56 540	47 772	8 768	3,3	12,0%	1293

Zdroj: ČSÚ, zpracování vlastní

Z vývoje návštěvnosti TO Poodří – Moravské Kravařsko vyplývá:

- počet příjezdů hostů v posledním sledovaném roce (2018) meziročně vzrostl o 23,5% díky výraznému růstu počtu příjezdů rezidentů (27,6%) a také díky růstu počtu příjezdu nerezidentů, (6,7%),
- počet přenocování hostů zaznamenal v posledním sledovaném roce (2018) ještě větší meziroční růst, a to o 29,8% díky výraznému růstu počtu přenocování rezidentů o 34,0% a také díky růstu počtu přenocování nerezidentů (11,0%), z těchto údajů vyplývá, že meziročně vzrostla i doba pobytu,
- podíl příjezdů nerezidentů (zahraničních hostů) na celkovém počtu příjezdů hostů činil v posledním sledovaném roce (2018) 17,0%, což je stejně jako v roce 2012,
- průměrná doba pobytu meziročně vzrostla z hodnoty 3,2 dne na hodnotu 3,3 dne,
- čisté využití lůžek v posledním sledovaném roce (2018) rovněž vzrostlo na 12,0%.

Plnění základního - kvantitativního cíle marketingové strategie

Z následující tabulky 3.2 vyplývá, že základní – kvantitativní cíl marketingové strategie (růst návštěvnosti v období 2016 – 2020 ve srovnání s rokem 2015 o 5%) byl v posledním sledovaném roce (2018) překročen u počtu příjezdů hostů o 12,0% a u počtu přenocování hostů o 9,0%. Tyto nárůsty se následně projeví ve zvýšených útratách turistů a v pozitivních dopadech na zaměstnanost v turistické oblasti a na příjmy veřejných rozpočtů (viz kapitoly 4,5 a 6).

Tabulka 3.2 – Plnění základního – kvantitativního cíle marketingové strategie

Stav k 31.12.	Počet příjezdů hostů	z toho rezidenti	z toho nerezidenti	Počet přenocování hostů	z toho rezidenti	z toho nerezidenti
2015	20 906	16 877	4 029	49 611	40 572	9 039
2016	20 085	16 395	3 690	47 226	39 689	7 537
Index 2016/2015	0,96	0,97	0,92	0,95	0,98	0,83
2017	19 786	15 896	3 890	43 550	35 650	7 900
Index 2017/2015	0,95	0,94	0,97	0,88	0,88	0,87
2018	24 436	20 285	4 151	56 540	47 772	8 768
Index 2018/2015	1,17	1,20	1,03	1,14	1,18	0,97

Zdroj: ČSÚ, zpracování vlastní

4. Výpočet útrat ubytovaných hostů v TO Poodří – Moravské Kravařsko

V období 2011 - 2014 prováděla v letním a zimním období šetření průměrné denní útraty rezidentů agentura Ipsos Tambor ČR, a to pro státní agenturu CzechTourism. V tomto období se průměrné denní útraty rezidentů pohybovaly v rozmezí 563 Kč až 582 Kč. V roce 2015 již šetření neprobíhalo, nicméně, výsledky šetření v roce 2014 byly použity i pro roky 2015 - 2018. Přepokládá se, že destinační společnost bude zajišťovat toto šetření v následujících letech vlastními silami nebo prostřednictvím krajské destinační společnosti Moravian-Silesian Tourism, s.r.o. Šetření útraty nerezidentů prováděla v období 2011 – 2016 agentura STEM/MARK, a to na relevantních hraničních přechodech. V tomto období se průměrné denní útraty nerezidentů pohybovaly v rozmezí 1386 Kč až 1500 Kč. Údaje z roku 2016 byly použity i pro období 2017 - 2018. Útraty rezidentů i nerezidentů zahrnují útraty za ubytování, stravu a nákupy. Doprava do destinace není zahrnuta. V tabulce 4.1 je patrný vývoj útrat ubytovaných hostů v TO Poodří - Moravské Kravařsko období 2012 – 2018.

Tabulka 4.1 – Vývoj útrat ubytovaných hostů v období 2012 - 2018

Rok	Útraty ubytovaných hostů celkem (Kč)	z toho rezidenti (Kč)	z toho nerezidenti (Kč)
2012	30 940 357	21 019 369	9 920 988
2013	30 548 056	22 092 556	8 455 500
2014	31 625 398	21 098 544	10 526 854
2015	36 059 607	23 612 904	12 446 703
2016	33 258 874	23 098 998	10 159 876
2017	31 397 500	20 748 300	10 649 200
2018	39 622 568	27 803 304	11 819 264

Zdroj: ČSÚ, Ipsos Tambor ČR, STEM/MARK, zpracování vlastní

Vývoj útrat ubytovaných hostů v období 2012 – 2018 zaznamenal v posledním sledovaném roce výrazný meziroční nárůst o 26,2% (+ 8,2 mil. Kč) díky meziročnímu růstu počtu přenocování rezidentů o 34,0% a nerezidentů o 11% a také díky meziročnímu růstu průměrné doby pobytu o 0,1%.

5. Odhad zaměstnanosti vyplývající z útrat ubytovaných hostů

V tabulce 5.1 jsou uvedeny hodnoty odhadu zaměstnanosti (počty plných pracovních úvazků) v cestovním ruchu na území turistické oblasti Poodří-Moravské Kravařsko v období 2012 - 2018 a dále meziroční nárůsty/poklesy počtu úvazků v tomto období. Jedná se o zaměstnanost v charakteristických odvětvích cestovního ruchu a v souvisejících či nespecifikovaných odvětvích cestovního ruchu. Údaje jsou průběžně zpřesňovány.

Tabulka 5.1 – Odhad zaměstnanosti v cestovním ruchu v TO Poodří-Moravské Kravařsko 2012 – 2018

Rok	Charakteristická odvětví cestovního ruchu (Počet úvazků))	Související a nespecifikovaná odvětví cestovního ruchu (Počet úvazků)	Celkem (Počet úvazků)	Meziroční nárůst/pokles počtu úvazků
2012	77	29	107	0
2013	76	29	105	-2
2014	79	30	109	4
2015	90	34	124	15
2016	83	32	115	-9
2017	78	30	108	-7
2018	99	38	137	29

Zdroj: Útraty ubytovaných hostů, MPSV, Satelitní účet CR, vlastní šetření, zpracování vlastní

Zvyšováním útrat ubytovaných hostů logicky přibývá pracovních příležitostí zejména v dané sezóně. Žádoucí je ovšem nízká fluktuace pracovníků, kteří musí být náležitě vzděláni a proškoleni, aby byli schopni poskytovat služby hostům ve vysoké kvalitě. V dobře fungujících destinacích cestovního ruchu je totiž více než 60% návštěvnosti tvořeno hosty, kteří se vrací nebo hosty, kteří přijeli do destinace na základě pozitivní reference. Když tedy uvážíme, že na vytvoření jednoho tzv. společensky účelného pracovního místa je z veřejných rozpočtů vynakládáno odhadem až 100 tis. Kč v daném roce (příspěvek zaměstnavateli v rozmezí 60 – 80 tis. Kč, mzdy pracovníků MPSV, režie MPSV apod.), pak cestovní ruch v TO Poodří - Moravské Kravařsko v období 2012 – 2018 s vysokou pravděpodobností uspořil veřejným rozpočtům značné prostředky jdoucí až do milionů korun.

6. Výpočet příjmů veřejných rozpočtů z útrat ubytovaných hostů

V tabulce 6.1. jsou na základě studie KPMG kalkulovány příjmy veřejných rozpočtů z útrat ubytovaných hostů celkem, z toho příjmy státního rozpočtu (daně, odvody na sociální zabezpečení), příjmy krajského rozpočtu MSK a příjmy rozpočtů měst a obcí TO Poodří-Moravské Kravařsko (poplatky za ubytování, daně z nemovitostí apod.). Jak již bylo výše uvedeno, v příjmech rozpočtů z ubytovaných hostů nejsou zahrnuty příjmy z jednodenních návštěvníků, neboť ČSÚ nesleduje jednodenní návštěvnost.

Tabulka 6.1 – Vývoj příjmů veřejných rozpočtů z ubytovaných hostů v období 2012 – 2018

Stav k 31.12.	Příjmy veřejných rozpočtů celkem (Kč)	z toho státní rozpočet (Kč)	z toho krajské rozpočty (Kč)	z toho obecní rozpočty (Kč)
2012	12 620 572	9 011 088	618 408	1 552 330
2013	12 460 552	8 896 834	610 567	1 532 648
2014	12 900 000	9 210 600	632 100	1 586 700
2015	14 708 714	10 502 022	720 727	1 809 172

Stav k 31.12.	Příjmy veřejných rozpočtů celkem (Kč)	z toho státní rozpočet (Kč)	z toho krajské rozpočty (Kč)	z toho obecní rozpočty (Kč)
2016	13 566 295	9 686 334	664 748	1 668 654
2017	12 807 040	9 144 227	627 545	1 575 266
2018	16 162 045	11 539 700	791 940	1 987 932

Zdroj: příjmy z ubytovaných hostů, KPMG, zpracování vlastní

Z údajů uvedených v tabulce 6.1 vyplývá, že z hlediska struktury veřejných rozpočtů jsou finanční prostředky odváděny především do státního rozpočtu. Přitom přímá podpora destinačních společností prostřednictvím zákona zatím neexistuje a odpovědnost státu za podporu prokazatelně prospěšných organizací cestovního ruchu „supluje“ kraje, města a obce. V případě DM TO Poodří – Moravské Kravařsko, o.p.s. se tedy jedná o Moravskoslezský kraj a města a obce ležící v území turistické oblasti.

6. Závěry

1. Metodika hodnocení návštěvnosti slouží především k pochopení dopadů návštěvnosti na útraty ubytovaných hostů v destinaci, na zaměstnanost v destinaci a na příjmy veřejných rozpočtů.
2. Vypočtené hodnoty nejsou přesnými čísly, nicméně, výpočty poskytují cenné údaje o trendech týkajících se relevantních dopadů a usnadňují zainteresovaným subjektům z veřejného i soukromého sektoru rozhodování o podpoře organizací cestovního ruchu v destinaci.
3. Jednotlivé ukazatele je vhodné aktualizovat jedenkrát za rok a s jejich využitím hodnotit činnost organizace cestovního ruchu v destinaci, přičemž je nutné vždy zohlednit vnější vlivy na destinaci (vývoj ekonomiky, klimatické podmínky během daného roku, bezpečnostní situaci apod.).
4. V případě TO Poodří-Moravské Kravařsko je patrný výrazně rostoucí trend v posledním sledovaném roce u všech vypočtených ukazatelů. V minulém roce byl na základě výsledků v roce 2017 doporučen důraz na tvorbu produktové nabídky s vysokou kvalitou pro rezidenty i pro nerezidenty ve spolupráci s Moravian-Silesian Tourism s.r.o a partnerskými destinačními společnostmi MSK. Vzhledem k pozitivním výsledkům v roce 2018 lze konstatovat, že práce destinační společnosti v oblasti konkurenceschopné produktové nabídky CR začíná přinášet zřetelné a velmi pozitivní výsledky.

7. Seznam tabulek

Tabulka 3.1 – Vývoj návštěvnosti v TO Poodří - Moravské Kravařsko v období 2012 - 2018

Tabulka 3.2 – Plnění základního – kvantitativního cíle marketingové strategie

Tabulka 4.1 – Vývoj útrat ubytovaných hostů v období 2012 - 2018

Tabulka 5.1 – Kvalifikovaný odhad zaměstnanosti v období 2012 - 2018

Tabulka 6.1 – Vývoj příjmů veřejných rozpočtů z ubytovaných hostů v období 2012 – 2018